

(Den moraliska livskällan.doc)

Varnings signaler för de unga

Den moraliska livskällan

Kommentarer:

EG argumenterar för att det är hjärtat som regerar världen. Och han talar om en högre kunskap grundad i kärlek till Kristus. Denna kärlek till Kristus leder till "hjärterens kärlek" och "själens högre lyftning".

Alternativet till hjärtat är förstånd, kunskap och insikt. Men om det förstånd som saknar spår av "den egna personligheten" eller den kunskap och den insikt som är behärskad av "oren ande" har han inga höga tankar. Den kunskapen "strandar" och den insikten fräter omkring sig. EG förnekar visserligen inte att "förstånd, kunskap och insikt" kan "befrämja en sund utveckling". Men han utvecklar inte detta närmare.

EG karakteriserar denna kärlek grundad i Kristus som "det enfaldiga hjärtat" eller "den rätta enfalden". Bäraren av denna kärlek tänker som ett barn. Barnafromt förlitar han/hon sig på Kristus och i denna sin tro slår "barnahjärtat eko från evighet till evighet". Detta tvärtemot vad ett fördärvat hjärta åstadkommer. Detta omtöcknar hjärnan "åtminstone när det gäller andliga ting".

Mot den barnsliga tilliten ställer han även "förståndets filosofi". Denna "hamnar i vantro och förtvivlan", medan "det enfaldiga hjärtat vilar i ljus".

Konklusion: Detta resonemang om att tro som ett barn innebär bland annat att EG frånsäger sig förutsättningslös analys av den Heliga Skrift som väg till barnaskap. Vidare att EG visserligen behandlar sanningsfrågan men detta enbart utifrån en aspekt. Frågan är slutligen för min del hur EG:s grundsatser slår igenom i hans skrifttolkning.

Exkurs

Mitt eget sätt att som Kristustroende nalkas faktabaserade sanningar och vad som är sant

Mitt eget sätt att som Kristustroende nalkas faktabaserade sanningar

Faktabaserade sanningar

Odiskutabla $9 \times 9 = 81$

Faktabaserade sanningar i historiskt sammanhang

Faktum är faktum, men kan ha funktionen att leda till annat än vad det isolerade faktumet vittnar om. Jag känner följaktligen igen mig i EG:s sätt att resonera.

Hur det specifika i min bibeltro påverkar tolkningen av faktabaserade sanningar

(det specifika: att Gud har en avsikt, att Guds avsikter kan utläsas gm att läsa hela bibeln utifrån Kristustro)

Bidrar till att relativisera uppenbara fakta

Bidrar till att lösa upp faktas beviskraft

Bidrar till att sätta in fakta i sammanhang där fakta underställs bibelns budskap

Bidrar till att verifiera bibelns budskap

Mitt eget sätt att som Kristustroende nalkas vad som är sant

Sant är det som är väsentligt och etiskt fullvärdigt = sant är det som utifrån min Kristustro står sig inför Guds ansikte.

Förnekar inte uppenbar sanning men har en tendens att i min trosiver relativisera den

Tror mer på naturundrets möjlighet än jag skulle göra om jag intagit en ateistisk trosposition.

Försöker å ena sidan utifrån min trosposition undvika de historiska sanningsfrågorna i de bibliska texterna till förmån för den etiskt/moraliska, religiösa sanningsfrågan. Å andra sidan kopplar jag medvetet bort min trosposition och läser de bibliska texterna utifrån vad jag tror mig ha upptäckt om tillkomsthistoria, författarnas trosövertygelser, intressen och vilja att påverka.

För övrigt

Det som gäller mig gäller de flesta, inte bara mig och EG. Alla har vi våra trospositioner som vi värnar om och som därigenom påverkar vårt sätt att handskas med sanningsfrågan.

Bibelanknytningarna

De anförda bibelorden ger genuint stöd för EG:s sätt att se.

Ordspr 4:23 s 367 Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet.

Ordspr 4:23 s 368 Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet.

*** Matt 5:8 s 368 Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud.

*** Matt 12:34 s 367 34I huggormars avföda, huru skullen I kunna tala något gott, då I själva ären onda? Vad hjärtat är fullt av, det talar ju munnen.

*** Matt 18:3 s 371 och sade: ”Sannerligen säger jag eder: Om I icke omvänden eder och bliven såsom barn, skolen I icke komma in i himmelriket.

*** 1 Kor 6:17 s 371 Men den som håller sig till Herren, han är en ande med honom.

*** 1 Kor 13:9 s 370 Ty vår kunskap är ett styckverk, och vårt profeterande är ett styckverk;

*** 2 Kor 3:18 s 370 Men vi alla som med avhöljt ansikte återspegla Herrens härlighet, vi förvandlas till hans avbilder, i det vi stiga från den ena härligheten till den andra, såsom när den Herre verkar, som själv är ande.

*** 1 Joh 3:2 s 370 Mina älskade, vi äro nu Guds barn, och vad vi skola bliva, det är ännu icke uppenbart. Men det veta vi, att när han en gång uppenbaras, skola vi bliva honom lika; ty då skola vi få se honom sådan han är.

Den moraliska livskällan. S 367

Bevara framför allt annat ditt hjärta, ty därifrån går livet.

Salomo.

Ordspr 4:23 s 367 Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet.

De ämnen och gaser, som källans vatten medföra, lämna antydningar om de mineral, genom vilka den flyter. Allt efter som vattnet varit längre eller kortare tid i beröring med sitt steniga underlag, har det upptagit mer eller mindre av dessa lösliga beståndsdelar. Så finna vi även att till och med under vinterns isande köld fryser aldrig den källa, som väller upp från djupare lager, åtminstone icke i närheten av utflödet, emedan hon alltid medför en viss mängd värme från jordens inre.

Under vissa tider har man sagt: »Det är våldet som regerar!» men under andra tider har man tillskrivit ordet härskaremakten. Men det är varken ord eller makt, utan hjärtat, som regerar världen. Ont eller gott — allt kommer ifrån hjärtat. Yttre omständigheter kunna väl öka eller också minska den andeström,

som utgår från denna moraliska livskälla, men oavbrutna flöden bero av inre liv, liksom strömmarna alltid upprinna från underjordiska källor. Sådant hjärta, sådan karaktär. »Varav hjärtat fullt är, därav talar munnen.»

Matt 12:34 s 367 341 huggormars avföda, huru skullen I kunna tala något gott, då I själva ären onda? Vad hjärtat är fullt av, det talar ju munnen.

Man tänkte blott på den egyptiske Faraos, vilkens grymhet motsvarade förhärdelsen i hans (367 sen 368) hjärta, eller den beryktade kanslern, den tyska nationens förtroendeman, som med okuvlig vilja satt vid statsrodret! Är källan till det inflytande, som denna världens store hava utövat, att finna i ord och makt eller i den ande, som var tyngden i deras ord? Och hur kunde Josefs son från Nasaret med sitt lugna framträdande och enkla tal hava ett så mäktigt inflytande över folket, då däremot den höglärde fariseen med all sin vördnad för religionen ej hade någon makt över deras hjärtan? Jo, timmermanssonen var den älskande brudgummen, och därför vann han sympatier; men fariseen lärde och förmanade utan kärlek.

Men häremot kan invändas, att mången har ett gott hjärta men klen huvud, och att en jämn och sund utveckling på alla områden väsentligen beror av förstånd, kunskap och insikt. Detta kan ej förnekas. På det sociala och politiska området synas tanken och ordet spela största rollen, och även den religiösa världen fäster stort avseende vid vältalighet; men en djupare inblick övertygar oss om, att såväl tanken som ordet behärskas i mer eller mindre mån av inre känsla och övertygelse, och varje bevisföring strandar, om den saknar liv och karaktär av motsvarande personlighet. Så inlägger även ett orent hjärta en oren ande i våra ord, som gör, att t. o. m. eljest nyktra och hälsosamma ord kunna fräta omkring sig, och ju längre vårt hjärta ammar en känsla, en tanke, en övertygelse, ju mera kraftig är den i sitt inflytande till ont, eller gott, när den uppenbaras i ord eller gärning. Vilken djup sanning det ligger i den vises ord: »Därifrån, nämligen från hjärtat, utgår livet.»

Ordspr 4:23 s 368 Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet.

Vad man älskar att genomföra, och vad som utgör själens intresse, det lever man också för och våra hjärtan bemäktiga sig vår personlighet.

(368 sen 369) Och om ett gott förstånd icke vilar på ett gott hjärta, är det en byggnad på flygsanden, som kan falla vid ett enda lidelsens utbrott. Mina ord må fattas huru som helst, ett är visst: ett fördärvat hjärta omtöcknar hjärnan, åtminstone när det gäller andliga ting, men ädla grundsatser och vidgad, hjärteren kärlek giver åt hela själen högre lyftning. Men endast fromma hjärtan, endast ödmjuka andar kunna höja sig till det högsta möjliga ljus, och endast den själ, som lever det fördolda livet med Kristus i Gud, kan öva kärlek och bevaras hjärtevarm i denna kärlekslösa och otacksamma värld, likt de varma källorna på Island, som den djupa fördolda värmen i jordens inre gör oberoende av kölden på dess yta.

Intresse är dörren till all kunskap. Förtroende och smak öppna sinnet och väcka tankar och föreställningar. Men våra sinnen måste lösgöras från de lumpna saker, som binda själen vid lägre intressen, förrän vi kunna omfatta det högre. Då Herrens Ande fått rena våra hjärtan från det låga och giva oss sinne att känna Gud, skola vi allvarligt söka att finna ett föremål, som är värdigt all vår förmåga att tro, älska, vinna och fasthålla. Sinne för det heliga danar en allvarligt tänkande och högsinnad själ. Det lyfter oss över all förnedring. Ett rent hjärta skall enligt skriften uppnå högsta möjliga grad av kunskap, som kan vinnas av ett människohjärta. »Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud.»

Matt 5:8 s 368 Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud.

Men Han är huvudsumman och källan till all kunskap, och att se honom innebär såsom en, naturlig verkan därav allsidig fullkomlighet. Den längtande och sökande människoanden, som alltid ser efter ett andra föremål, är i så hög grad mottaglig för intryck, att den troget fasthåller ansiktet, blicken, handlingen, som vunnit dess för **(369 sen 370)** troende, och söker vinna hela människan för det ideal, den omfattar. Ehuru vi intet gott förmå, såsom av oss själva, har intrycket av det föremål, vi skåda, en underbar förmåga att väcka slumrande krafter till liv. Vi se och älska eller hata, vi se och förvandlas. »Vi skola bliva honom lika, ty vi skola se honom såsom han är».^[1]

¹ Joh 3:2 s 370 Mina älskade, vi äro nu Guds barn, och vad vi skola bliva, det är ännu icke uppenbart. Men det veta vi, att när han en gång uppenbaras, skola vi bliva honom lika; ty då skola vi få se honom sådan han är.

1] Orden syfta naturligtvis på härlighets tillståndet.

Hur nära stå vi ett seende av Kristus, den idealmänniska och levande salighetshövding, som människoögon hava sett, och vilken röst människor hava hört, och intill vilken människor hava lutat sina trötta huvuden? Kunna vi se honom? De, som med avtäckt ansikte skåda — de, som med brinnande kärleksåtrå jaga efter att känna Herren, de förvandlas till samma, bild, från härlighet till härlighet.

2 Kor 3::18 s 370 Men vi alla som med avhöljt ansikte återspegla Herrens härlighet, vi förvandlas till hans avbilder, i det vi stiga från den ena härligheten till den andra, såsom när den Herre verkar, som själv är ande.

Här förstå vi dock endels

1 Kor 13:9 s 370 Ty vår kunskap är ett styckverk, och vårt profeterande är ett styckverk;

och därför känna vi endels eller kanske även tvärtom: Emedan vi känna endels, förstå vi ock endels. Men liksom det lilla barnet, som jollrar i sandhögen, ej har någon idé om pappas lantbruk, men ändå tänker så högt och stort om sin far, som det efter kärlekens måttstock kan, och fröjdas i hans välbehag, så kan den fromma själens kunskap om Gud vara bristfällig i förhållande till det oändliga, men den fröjdas och lever i föremålet för sin kärlek och är avundsvärt lycklig. Förståndets filosofi hamnar i vantro och förtvivlan, men det enfaldiga hjärtat vilar i ljus. Endast kärleken tänker som ett barn, och endast barnasjälen kan ingå i Guds rike. I den över all föreställning upphöjda, harmoniskt sköna, evighetsdjupa, heliga och härliga tillvaron skall barnahjärtat slå gudakärlekens eko från evighet till evighet.

O, bevara ett rent, oskyldigt och menlöst bar **(370 sen 371)** nahjärta, ty *därifrån går livet*. Allt, som avlägsnar oss från den rätta enfalden, är ett fjärmande från den sanna ursprungligheten. Den »änglaoskuld», som skyler sitt ansikte och kastar sin krona ned inför Lammet, passar för umgängslivet i den högsta tillvaron, liksom en barnafrom själ och en okonstlad man alltid är oanstötlig i sitt framträdande. De små är hemmets glädje och trevnad. Sannerligen, sannerligen säger jag eder, utan I omvänden eder och varden såsom barn, skolen I aldrig inkomma i himmelriket.

Matt 18:3 s 371 och sade: ”Sannerligen säger jag eder: Om I icke omvänden eder och bliven såsom barn, skolen I icke komma in i himmelriket.

Våra hjärtan, som äro skapade för Gud, kunna känna mer av Kristi kärlek än våra sinnen fatta. Våra sinnen äro, som speglarna i Österlandet, för dunkla att återgiva hans bild fullkomligt, men vi kunna fatta grunddragen i hans karaktär samt återgiva dem. Men vi äro blott reflektionsspeglar — nej, vi äro hans ögonstenar, innerligt bevarade, som skola återgiva de djupa, fördolda intrycken av hans eviga uppsåt, den frälsande kärlekens tankar.

Men skall detta kunna förverkligas, måste vi genomleva Pauli ord: **En ande med Herren.**

1 Kor 6:17 s 371 Men den som håller sig till Herren, han är en ande med honom.